

Starogovor će se potpuno izgubiti. Cela književnost prošlosti biće uništena. Čoser, Šekspir, Milton, Bajron - svi će oni postojati samo u novogovorskoj verziji; ne samo izmenjeni, nego okrenuti u svoju suprotnost. Čak će se i književnost Partije izmeniti. Čak i parole. Kako da se održi parola kao što je 'sloboda je ropstvo' kad neće postojati čak ni pojam slobode? Cela klima mišljenja će biti drugačija. Mišljenja, u današnjem smislu te reči, u stvari neće ni biti. Biti ideološki ispravan znači ne misliti - nemati potrebe da se misli. Biti ideološki ispravan znači biti nesvestan."

Jednog dana, pomisli Winston s iznenadnim dubokim ubeđenjem, jednog dana Sajm će biti isparen. Previše je inteligentan. Vidi suviše jasno i govori suviše otvoreno. Partija takve ne voli. Jednog dana će nestati. To mu se vidi na licu.

Vinston beše dovršio svoj hleb i sir. Okrete se malo postrance na stolici da popije svoju šolju kafe. Za stolom levo onaj čovek metalnog glasa i dalje je nemilice pričao. Slušala ga je neka devojka, možda njegova sekretarica, koja je sedela leđa okrenutih Winstonu i, po svemu sudeći, revnosno se slagala sa svime što je govorio. Winston bi s vremena na vreme uhvatio kakvu primedbu kao "Potpuno ste u pravu, potpuno se slažem s vama", izgovorenu mladalačkim i prilično ćurkastim ženskim glasom. No onaj drugi glas nije zastajao ni za trenutak, čak ni kad bi devojka progovorila. Winston je njegovog vlasnika poznavao iz viđenja, mada mu nije bilo poznato ništa više do to da on ima neku važnu funkciju u Odeljenju proze. To je bio čovek tridesetih godina, mišićavog grla i velikih, pokrivenih usta. Glava mu je bila malo zabačena, te mu se u naočare, zbog ugla pod kojim je sedeo, uhvati svetlo i Winston vide dva prazna kruga umesto očiju. Bilo je nečeg užasavajućeg u tome što je u bujici zvuka koja mu je isticala iz usta bilo skoro nemoguće razabrati jednu jedinu reč. Winston samo jednom uhvati frazu - 'potpuna i konačna likvidacija goldštajnzima' - izbačenu munjevitom brzinom, i to tako da se imao utisak da je to jedna reč, kao deo štamparskog sloga izliven ujedno. Ostalo je bilo prosto buka, gakanje. Pa ipak, mada se u stvari nije moglo čuti šta taj čovek govori, nije moglo biti nikakve sumnje o prirodi njegovog monologa. To je mogao biti napad na Goldštajna, zahtev za oštrijim merama protiv zlomislitelja i sabotera, erupcija gneva povodom zločina evroazijske vojske, pohvala Velikom Bratu ili herojima na malabarskom frontu - svejedno, razlike nije bilo. Ma o čemu taj čovek govorio, bilo je jasno da je svaka reč čista ideologija, čist englos. Dok je posmatrao besoko lice sa vilicom koja se brzo pokretala gore-dole, Winstonu dođe čudno osećanje da to nije pravo ljudsko biće nego neka lutka. Taj čovek nije govorio iz mozga, nego iz grkljana. Ono što mu je izlazilo iz usta sastojalo se od reči, no to nije bio pravi govor: to su bili samo zvuci proizvedeni u nesvesnom stanju, kao pačje gakanje.

Sajm se beše ućutao za trenutak i drškom kašike izvlačio linije po barici čorbe. Glas sa drugog stola je užurbano gakao, lako čujan uprkos sveopšte buke.

"U Novogovoru postoji jedna reč", reče Sajm. "Ne znam da li je znaš: patkogovoriti, gakati kao patka. To je jedna od onih interesantnih reči koje imaju dva suprotna značenja.

Primenjena na protivnika, ona predstavlja uvredu; primenjena na istomišljenika, pohvalu."

Sajm će bez daljnega biti isparen, ponovo pomisli Winston. Ta ga misao malo rastuži, iako je znao da ga Sajm nipodaštava i pomalo prezire, i da je savršeno sposoban da ga prokaže kao zlomislitelja ako nađe i najmanji razlog. Sa Sajmom neka nijansa, nešto neuhvatljivo, nije bilo u redu. Nešto mu je nedostajalo: diskretnost, povučенost, izvesna spasonosna doza gluposti. Za njega se ne bi moglo reći da je ideološki neispravan. Verovao je u principe englosoca, obožavao Velikog Brata, uživao u poredama, mrzeo jeretike, i to ne samo iskreno, nego i s nekim nesustalim žarom, izuzetno dobrom obaveštenošću kojoj obični članovi Partije nisu bili ni blizu. A ipak je nad njim uvek bila neka senka zlog glasa. On je govorio stvari koje je